

GMINNA STRATEGIA ROZWOJU SYSTEMU OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ

Zapewnienie bezpieczeństwa państwa oraz jego obywateli stanowi jeden z kluczowych celów strategicznych określonych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Ochrona ludności oraz odbudowa i rozwój systemu obrony cywilnej, wraz z zabezpieczeniem niezbędnych zasobów, należą do priorytetowych wyzwań niniejszej strategii. Dokument ten ma na celu wzmacnianie obronności państwa poprzez rozwój potencjału Gminy oraz budowanie świadomości i przygotowania społeczeństwa na różnorodne zagrożenia.

Gminna Strategia Rozwoju Systemu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej została opracowana w celu wzmocnienia lokalnego systemu bezpieczeństwa na terenie Gminy Stare Pole, tak aby zapewnić mieszkańcom skuteczne wsparcie w ramach systemu ochrony ludności i obrony cywilnej. Strategia bazuje na istniejących strukturach organizacyjnych i rozwiązaniach cywilnych, których zadaniem jest ochrona życia i zdrowia ludności w sytuacjach zagrożeń, w tym w czasie kryzysów, stanów nadzwyczajnych oraz w okresie wojny.

Podstawę prawną opracowania niniejszej Strategii stanowią w szczególności:

- ustawa z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1907, z 2025 r. poz. 1705),
- ustawa z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 825, 1014, 1080, z 2026 r. poz. 26).
- wytyczne i zalecenia Wojewody Pomorskiego, a także inne obowiązujące akty prawne regulujące kwestie bezpieczeństwa, zarządzania kryzysowego oraz przygotowań obronnych państwa.

Głównym kierunkiem działań będzie doskonalenie mechanizmów funkcjonowania systemu ochrony ludności w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa. Obejmuje to w szczególności rozwój systemów ostrzegania i alarmowania, usprawnienie współpracy podmiotów realizujących zadania ochrony ludności w czasie pokoju (w szczególności podczas katastrof naturalnych i klęsk żywiołowych), jak również zapewnienie warunków do realizacji zadań obrony cywilnej w stanie gotowości obronnej państwa, w czasie kryzysu oraz wojny.

Realizacja powyższych działań odbywać się będzie w ścisłej współpracy z podmiotami gospodarczymi, instytucjami, inspekcjami, strażami, służbami, organizacjami społecznymi oraz Siłami Zbrojnymi, funkcjonującymi na terenie Gminy Stare Pole i zaangażowanymi w wykonywanie zadań z zakresu obrony cywilnej.

Główne zamierzenia Strategii obejmują:

- przeprowadzenie szczegółowej inwentaryzacji zasobów materiałowych i sprzętowych obrony cywilnej;
- sukcesywną likwidację sprzętu przestarzałego i nieprzydatnego zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- tworzenie i uzupełnianie zapasów magazynowych na potrzeby ochrony ludności i obrony cywilnej;
- realizację planu zakupów nowoczesnego sprzętu i wyposażenia, dostosowanego do specyfiki występujących zagrożeń;
- utrzymanie posiadanego sprzętu w pełnej sprawności technicznej poprzez konserwację, naprawy, remonty i legalizacje;
- weryfikację sprawności awaryjnych źródeł zasilania w wyznaczonych obiektach;
- nadzór nad funkcjonowaniem publicznych urządzeń zaopatrzenia w wodę;
- aktualizację planów przygotowania doraźnych miejsc pobytu ludności w ramach ewakuacji, wraz z zabezpieczeniem środków niezbędnych do jej przetrwania;
- analizę i ocenę przydatności istniejących budowli ochronnych do celów obrony cywilnej;
- dostosowywanie systemu obrony cywilnej do zmieniających się przepisów prawa;
- doskonalenie procedur współpracy administracji publicznej z podmiotami realizującymi zadania ochrony ludności i obrony cywilnej;
- wdrażanie, w miarę potrzeb i możliwości, wytycznych Wojewody Pomorskiego i Starosty Powiatu Malborskiego;
- bieżącą aktualizację planów i dokumentacji;
- analizę struktur oraz wyposażenia formacji obrony cywilnej, ze szczególnym uwzględnieniem stanów osobowych i realnych możliwości operacyjnych;
- sporządzanie wymaganych sprawozdań i ocen stanu przygotowań obrony cywilnej;
- rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi w celu zwiększenia skuteczności działań;
- utrzymanie w stałej gotowości systemów alarmowania i powiadamiania ludności;
- modernizację łączności radiowej oraz doposażenie jednostek w systemy odbioru komunikatów ostrzegawczych;
- doskonalenie organizacji i funkcjonowania Systemu Wykrywania i Alarmowania;
- prowadzenie regularnych treningów i ćwiczeń w zakresie systemów alarmowania i łączności;
- współpracę z lokalnymi mediami w zakresie informowania o zagrożeniach i zasadach postępowania po ogłoszeniu alarmu;
- realizację szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej;

- doskonalenie metod szkolenia organów, formacji OC oraz pracowników administracji;
- kontynuowanie edukacji społeczeństwa w zakresie alarmów, sygnałów ostrzegawczych i zasad postępowania;
- organizowanie ćwiczeń obrony cywilnej zintegrowanych z zadaniami obronnymi i zarządzaniem kryzysowym;
- zwiększenie zakresu szkoleń z powszechnej samoobrony dla mieszkańców i pracowników zakładów pracy;
- upowszechnianie wiedzy na temat zagrożeń czasu pokoju i wojny oraz sposobów przeciwdziałania im, z wykorzystaniem mediów, stron internetowych i materiałów informacyjnych;
- prowadzenie kontroli realizacji zadań obrony cywilnej w jednostkach podległych i nadzorowanych;
- realizację innych przedsięwzięć wynikających z aktualnych potrzeb i pojawiających się zagrożeń.

Zakładanym efektem wdrożenia Strategii jest zwiększenie zdolności struktur obrony cywilnej w zakresie ochrony ludności przed zagrożeniami wynikającymi zarówno z działań zbrojnych, jak i klęsk żywiołowych, a także skuteczne minimalizowanie ich skutków. Osiągnięcie tego celu wymaga dostosowania istniejących rozwiązań do aktualnych potrzeb bezpieczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem planowania, organizacji szkoleń i ćwiczeń oraz doposażenia formacji obrony cywilnej.

Przewiduje się, że realizacja Strategii przyczyni się do lepszej integracji działań organów administracji publicznej w zakresie wykonywania zadań obrony cywilnej, w oparciu o obowiązujące rozwiązania prawne i organizacyjne, zwłaszcza w obszarze monitorowania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania ludności oraz planowania obronnego. Wszystkie wskazane działania służą mieszkańcom Gminy Stare Pole poprzez zapewnienie spójnego i efektywnego systemu ochrony ludności i obrony cywilnej.

Finansowanie zadań realizowanych w ramach przygotowań obronnych państwa na terenie Gminy Stare Pole będzie uzależnione od aktualnych możliwości budżetowych oraz wysokości przyznanych dotacji celowych.